

acelora care, prin devotament și abnegație, au contribuit la propășirea țării. Patriot sincer, făcînd parte din generația luptătorilor pentru redeșteptarea națională, unire și independență, generalul Gh. Magheru și-a legat viața și activitatea de marile înfăptuiri din secolul trecut. Această primă sinteză — de proporții — asupra generalului Magheru, rezultatul cercetărilor a doi istorici cunoscuți, prezintă, în linii generale sau amănunțit — în funcție de informațiile documentare existente — principalele momente din viața și activitatea acestuia.

Activitatea sa din perioada anterioară revoluției de la 1848, începută în cadrul evenimentelor din 1821, 1828 și 1829 — când se distinge prin calitățile sale de militar — și continuată, după refuzul de a i se încredința organizarea miliției în 1829, în cadrul unei activități obștești și a unor funcții civile, încadrează pe Magheru în puternicul curent înnoitor, purtat de oamenii progresului în epoca regulamentară. Totodată, generalul Magheru deține un loc proeminent printre oamenii politici ai Țării Românești care au avut un rol decisiv în pregătirea și desfășurarea revoluției din 1848.

Lucrarea prezintă detaliat — pe jumătate din paginile ei — activitatea lui Magheru pentru pregătirea și dezlănțuirea revoluției de la 1848 din Țara Românească, rolul său de apărător al revoluției din Oltenia, străduința sa pentru formarea unui front unic al revoluționarilor români și felul cum a îndeplinit principala sa misiune din acest timp: organizarea apărării armate a revoluției, misiune ce-i fusese încredințată la începutul lunii iulie 1848.

Continuînd activitatea în emigrație, evenimentele din preajma Unirii Principatelor îl găsesc pe Magheru la Constantinopol. De aici, pînă la venirea în țară, în august 1857, va acționa în scopul apărării cauzei unității naționale și pentru dejucarea unor acțiuni diplomatice ale puterilor antiunioniste. Începînd cu anul 1857, participă activ la înfăptuirea Unirii și organizarea statului român modern.

După cucerirea independenței — pentru care octogenarul general va desfășura o rodnică activitate în spatele frontului — în martie 1880, se va stinge din viață, după expresia unui ziar al epocii: „Sărac de avere, dar bogat în fapte”.

Bazată pe o amplă documentare, constituind o contribuție în domeniul cercetărilor istorice, cartea la care ne-am referit, prin stilul plăcut și conținutul accesibil, se adresează, în egală măsură, atît specialiștilor, cît și unui public larg.

D. Rusu

THE ENGLISH HISTORICAL REVIEW, LXXXIV (1969), nr. 330—333, 896 p.

Cunoscuta publicație engleză a ajuns, cu numerele din 1969, la al 84-lea an de apariție. Materialele publicate acum sînt o nouă ilustrare a contribuției pe care colaboratorii revistei au adus-o la cunoașterea trecutului, a celui britanic, în special. Din acest punct de vedere, o primă remarcă ce trebuie făcută este aceea că, în general, problemele abordate se situează pe linia tradițională a istoriografiei engleze. Referindu-se aproape exclusiv la perioada cuprinsă între cucerirea normandă și mijlocul secolului trecut, articolele publicate în 1969 se referă, în primul rînd, la viața politică a Angliei, mai ales în legăturile sale cu viața parlamentară. Atrag astfel atenția, în afara unei micromonografii consacrate Parlamentului de la Cambridge din 1388, de J. A. Tuck (nr. 331, p. 225—243), un studiu al lui E. A. Smith asupra agenților electorali din perioada 1734—1832, într-un moment cînd rolul acestora, dat fiind sistemul electoral învechit, era deosebit de important în stabilirea rezultatelor alegerilor (nr. 330, p. 12—35), ca și cel semnat de David Close, asupra raportului între whigi și tory, în decada care a urmat legii electorale din 1832 (nr. 331, p. 257—277). Important este, de asemenea, studiul întreprins de P. W. J. Riley, asupra rolului pe care l-a avut în istoria politică a Angliei proclamarea Marii Britanii, prin realizarea uniunii din 1707 (nr. 332, p. 498—527).

Alături de articole ca cele amintite, apar însă și altele, reflectînd înnoirile care, deși într-o mai mică măsură decît în alte țări occidentale, se produc în prezent în istoriografia britanică. Atrage astfel atenția articolul lui Richard Grossby, consacrat ratei profilului în Anglia secolului al XVII-lea (de fapt între 1600 și 1715). Prin amănunțita analiză a problemei și prin raportarea ei la marile transformări și frământări din această perioadă, investigațiile lui R. G. sînt interesante nu numai pentru istoria financiară a Angliei, ci și pentru evoluția ei economică, politică și chiar psihologică (nr. 333, p. 721—751). Amintita înnoire este atestată și de atenția acordată revoluției burgheze de la mijlocul secolului al XVII-lea, eveniment care, din motive asupra cărora nu insistăm, a fost atît de mult timp neglijat sau prezentat într-o lumină incorectă în istoriografia engleză, care, abia în ultima vreme îi acordă un interes proporțional cu acela indicat de realitate. Lawrence Kaplan consacră (nr. 331, p. 244—256) un articol poziției presbiterienilor și independenților în 1643, care dovedește că, chiar la începutul războiului civil, pozițiile diferite de pe care veneau cele două categorii anunțau izbucnirea ulterioară a unui conflict deschis. La rîndul său, Harry Rusche oferă un interesant material pentru reflecție în articolul său *Profeții și propagandă, 1641—1651* (nr. 333, p. 752—770). Chiar dacă, la ambii autori, concluziile nu sînt întotdeauna nete, materialul pe care-l utilizează constituie încă o dovadă că ideea unei simple „revoluții puritane” cedează treptat locul, chiar pentru istoriografia britanică tradițională, imaginii unui eveniment de o excepțională însemnătate social-politică în viața ulterioară a Angliei.

Nu am amintit aici decît o parte din studiile publicate în 1969. Pot fi adăugate, de asemenea, materialele cuprinse în rubrica „Note și documente”, ca și spațiul larg, aproape o jumătate, a revistei, consacrat recenziilor și notelor bibliografice. Și prin acestea, „The English Historical Review” se afirmă din nou, dacă mai este nevoie să o spunem, ca un instrument de lucru indispensabil cercetătorului preocupat de istoria Angliei ca și, în numeroase cazuri, de probleme ale istoriei comparate.

V. Cristian

C R O N I C Ă

Paralel cu activitatea didactică membrii catedrelor de Istorie a României și universală a desfășurat în anul 1969—1970 o valoroasă activitate științifică. Unele rezultate ale acestei activități s-au concretizat în participarea cu comunicări și referate la simpozioane, sesiuni științifice organizate la Iași sau în alte localități.

Aniversarea a 110 ani de la Unirea Principatelor Române a prilejuit organizarea sub egida „Almei-Mater” a unui simpozion în cadrul căruia au prezentat comunicări: Lect. Platon Gh.: „Premizele istorice ale constituirii statului național român”.

Lect. V. Cristian: *Unirea Principatelor în gîndirea contemporanilor*.

Lect. V. Russu: *Transilvania și unirea Principatelor*. (1848—1859).

Comunicările au surprins aspecte semnificative ale procesului istoric în care s-a plămădit România modernă, forțele motrice ale luptei pentru unitatea națională, contribuția generației pașoptiste la făurirea unirii de la 1859, pas înainte către unirea deplină.

În cadrul sesiunii științifice organizată în luna iunie de către Institutul de istorie și arheologie „A. D. Xenopol” din Iași pentru a-l comemora pe marele istoric și democrat revoluționar N. Bălcescu, lector Platon Gh. i-a adus un vibrant omagiu în comunicarea *Bălcescu — omul, revoluționarul*.

În zilele de 28—29 iulie, la București, a avut loc sesiunea științifică jubiliară, dedicată celei de a XXV-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. Cu